

KUIDAS RAKENDADA EUROOPA LIIDU JÄÄTME MAJANDUSPOLIITIKAT EESTIS?

- Euroopa Liidu jäätmemajanduspoliitika rakendamine ei tähenda ainult EL Jäätmedirektiivi jõustamist ning jäätmekäitlustehnoloogiate moderniseerimist. See tähendab ka jäätmetekke vähendamist loodusvarade tõhusama ärakasutamise ning muutuvate tarbimisharjumuste kaudu.
- Loodusvarade kasutamise hind peaks sisaldama kõiki otseseid ja kaudseid kulutusi, kaasa arvatud kaevandamise ja kaevandusest põhjustatud keskkonnaprobleemide likvideerimise hind.
- Rohkem tähelepanu tuleks pöörata kaupade kujundamisele, vähendades tootmise energia ning materjalikulu. Kaupade eluiga peaks olema pikem, neid peaks saama ka parandada. Tooteid peaks saama kasutada intensiivsemalt, näiteks võiks sama toodet kasutada mitmeks otstarbeks.
- Maksutada tuleks tarbimist aga mitte tööd. Käibemaksu võiks diferentseerida, tõstes luksuskaupade pealt kogutavat maksu. Keskkonnasõbralikult toodetud kaubad tuleks sildistada. Ka pakendamine tuleks maksustada ja soodustada pakendite korduvkasutamist.
- Kui paraneb teenuste pakkumine, võib sellega vähendada kaupade tarbimist. Teatud kaup ei ole tarbijatel vaja pidevalt omada.
- Tarbijate koolitamine kaupade kvaliteedi ja keskkonnasõbralikkuse alal ei peaks olema ainuüksi ühiskondlike keskkonnaorganisatsioonide ülesanne. Nii administratiivsete kui ka majanduslike meetmetega tuleks piirata ületarbimist ergutavate reklaamide näitamist. Meediakanalieid tuleks kasutada hoopis keskkonnasõbralike tarbimisharjumuste propageerimiseks.
- Eesti on tänaseni olnud suhteliselt madala tarbimistasemega maa. Samas on teenuste ja kaupade omahind kõrgem kui Läänes, kuna kohaliku tööstuse tehnoloogiad on ebasäästlikud, jäätmerohked ning energiamahukad.
- Ei saa nõustuda Kesk- ja Ida Euroopas levinud arusaamaga, mille kohaselt enne tuleks majandus ja inimeste elujärg tõsta Lääne tasemele ja alles seejärel võib endale lubada luksust pöörata areng säästvatele teele. Vastupidi – majandus ja ühiskond tuleb kohe üles ehitada säästva arengu põhimõtetele lõpetada tarbetu raiskamise, vältida mittevajalikke kulutusi ja hoida loodusvarasid ka tulevastele põlvkondadele.

Lisainfo:

ERL jäätmetöörühma juht Juhan Ruut: juhan@sam.ee

ERL aseesimees Valdur Lahtvee: valdur@seit.ee